

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС) е изготвен във връзка с необходимостта от хармонизиране и привеждане в съответствие на националното данъчно законодателство с изискванията на европейските директиви и регламенти по прилагането в областта на косвеното облагане, регламенти в областта на минималната помощ, както и прецизиране на законови разпоредби с цел улесняване практическото им прилагане.

1. Предложения за изменение и допълнение на ЗДДС във връзка с необходимостта от транспониране на изисквания на **Директива 2008/8/ЕО на Съвета от 12 февруари 2008 година за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на мястото на доставка на услуги (Директива 2008/8/ЕО)**, както и съобразяване на българското законодателство с регламентите по прилагането ѝ.

Съгласно Директива 2008/8/ЕО, считано от 1 януари 2015 г., доставките на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване и услуги, извършвани по електронен път, предоставяни от данъчно задължени лица на данъчно незадължени лица, установени в Европейския съюз, ще се облагат в държавата, където получателят им е установен, има постоянен адрес или обичайно пребиваване, наричана държава членка по потребление.

Проектозаконът предвижда за доставчиците на тези услуги два режима за обслужване от типа „мини едно гише“ с цел облекчаване на данъчно задължените лица при изпълнение на техните задължения по ДДС. Режимите предоставят възможност на лицата да определят само една държава членка, наричана държава членка по идентификация, чрез която да изпълняват по електронен път всичките си задължения за регистрация, деклариране и внасяне на данък върху добавената стойност за извършените от тях доставки.

Режимите са два в зависимост от мястото на установяване на доставчика. Те не са задължителни, а доставчикът сам избира дали да ги прилага. Първият режим е „режим в съюза“ и се прилага за доставчици, установени в държава членка на Европейския съюз, която не е държавата членка по потребление на услугата. Вторият режим е „режим извън съюза“ и се прилага за доставчици, които са установени в трети страни (държави извън Европейския съюз).

Специалните режими за облагане на доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършени по електронен път, по които получатели са данъчно незадължени лица, са регламентирани с промени в глава осемнадесета на закона.

„Режим в съюза“ е нов режим, съгласно който държавата за регистрация (държава по идентификация) е държавата членка по седалище и адрес на управление на доставчика или, когато доставчикът няма седалище и адрес на управление на територията на Европейския съюз, държавата за регистрация е държавата членка по постоянен обект на тази територия.

„Режим извън съюза“ е действащ режим, който е регламентиран с разпоредбите на глава осемнадесета от ЗДДС. С проекта се разширява обхвата на услугите, по отношение на които ще се прилага режим, като се включат и далекосъобщителните услуги и услугите по радио- и телевизионно излъчване, в съответствие с изискванията на Директива 2008/8/ЕО.

Обхватът на услугите, попадащи в двата режима, е посочен в допълнителните разпоредби на проектозакона.

Телекомуникационните услуги, услугите за радио- и телевизионно излъчване и електронните услуги, предоставяни в държави членки, в които доставчикът на услугите е

установен по седалище или по постоянен обект, не попадат в обхвата на специалните режими. За тези доставки данъкът се декларира и отчита в съответната държава членка.

Със законопроекта са определени условията за доброволна и наложителна смяна на държавата членка по идентификация, както и за преминаване от единия в другия режим.

В съответствие с Директива 2008/8/ЕО са предвидени периоди, през които данъчно задължено лице няма право да ползва отново даден режим, когато доброволно го е напуснало или е преустановило предоставянето на услугите в обхвата на режима. Предвидени са също разпоредби за задължително изключване на доставчик при системно неспазване на правилата за прилагане на режимите, както и забрана за прилагане на режимите за срок от две години от изключването. Определени са условията за прилагане и прекратяване за всеки от двата режима.

Идентифицирането на лице, регистрирано по „режим в съюза“, се извършва чрез предоставяне на идентификационен номер съгласно действащите разпоредби на ЗДДС, а идентифицирането на лице, регистрирано по „режим извън съюза“ - чрез служебния идентификационен номер по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, пред който е поставен знакът EU.

Данъчният период за целите на прилагане на „режим в съюза“ или на „режим извън съюза“ е тримесечен и съпада с календарното тримесечие. За всеки данъчен период, доставчикът подава справка-декларация, съдържаща подробни данни за задълженията му поотделно към всяка държава членка за съответния данъчен период. За лице, регистрирано по „режим в съюза“, което има един или повече постоянни обекти в други държави членки, справката-декларация съдържа и данни за извършените от тези обекти доставки с място на изпълнение в държава членка по потребление, в която лицето няма постоянен обект. Лицето е длъжно да подава справка-декларация и в случаите, когато не е предоставило услуги по съответния режим (т. нар. нулева справка-декларация).

В срок до 20-то число на месеца, следващ данъчния период, лицето е длъжно да внесе данъка по справката-декларация по сметка, посочена от държавата членка по идентификация, която преразпределя получената сума по държави членки по потребление. Проектът предвижда всяко лице, регистрирано за прилагане на един от двата режима, да води подробен електронен регистър, позволяващ проверка на верността на данните по справка-декларацията.

Регламентиран е достъпът до този регистър от данъчните администрации на държавите членки и задължителен период на съхранение на информацията в него.

По отношение ДДС за получени доставки на стоки и/или услуги с място на изпълнение на територията на страната, в съответствие с европейското право е определено, че лице, прилагащо „режим извън съюза“, има право на възстановяване на ДДС във връзка с извършени от него услуги по режима. Възстановяването се извършва по реда на сега действащия закон, предвиден за лица, които не са установени на територията на ЕС.

Лице, регистрирано в страната за целите на прилагане на „режим в съюза“, има право на приспадане на данъчен кредит по общите правила на закона за получени доставки на стоки и/или услуги с място на изпълнение на територията на страната. Лице, регистрирано в друга държава членка, което е регистрирано в страната на друго основание, има право на приспадане на данъчен кредит по общите правила на закона за получени доставки на стоки и/или услуги с място на изпълнение на територията на страната във връзка с изпълнение на доставките, попадащи в обхвата на режимите. Ако лицето не е регистрирано в страната, същото има право на възстановяване по реда на сега действащия закон, предвиден за лица, които не са установени в държавата членка по възстановяване, но установени другаде на територията на ЕС.

С цел улесняване прилагането на специалните режими и за да могат режимите да се прилагат от 1 януари 2015 г., по отношение на услугите в техния обхват с проекта е предвидена възможност лицата да стартират процедура по регистрация за прилагане на режимите непосредствено след обнародването на Закона за изменение и допълнение на ЗДДС в „Държавен вестник“.

Предложено е въвеждане на задължителна регистрация по закона за неустановен в страната доставчик, в случай че не е избрал да се регистрира за прилагане на режим за обслужване от типа „мини едно гише“, във връзка с предоставянето на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване и услуги, извършвани по електронен път, на данъчно незадължени лица (основно физически лица), които са установени или са с постоянен адрес или обичайно пребиваване в страната.

2. Привеждане в съответствие на националното данъчно законодателство с изискванията на **Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis** (Регламент (ЕС) № 1407/2013), публикуван в „Официален вестник“ на ЕС на 24 декември 2013 г.

Новият регламент въвежда съществени изменения в условията, в сравнение с Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 година относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора към минималната помощ (Регламент (ЕО) № 1998/2006), а именно:

2.1. Въвежда се понятието „едно и също предприятие“, което съгласно регламента включва „всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:

а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;

б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;

в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;

г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие“.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в букви от буква „а“ до буква „г“, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като „едно и също предприятие“.

2.2. Направена е промяна в същността на помощ de minimis, съгласно която общият размер на помощта de minimis, предоставяна във всяка държава членка на „едно и също предприятие“, не трябва да надхвърля праг от левовата равностойност на 200 000 евро, а за осъществяване на автомобилни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение – праг от левовата равностойност на 100 000 евро, за период от три бюджетни години.

2.3. Кумулиране на помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 с минимална помощ, предоставена съгласно **Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (de minimis) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес**, както и с помощ de minimis, предоставяна съгласно други регламенти за помощ de minimis.

2.4. Помощта de minimis включва всички предходни помощи на преобразуващите се предприятия, в случаите на преобразуване или прехвърляне на предприятия.

Въпреки, че регламентът е акт с общо приложение, който е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки на ЕС, са необходими промени в националното законодателство (ЗДДС) с цел привеждане на законовите норми в съответствие с новите изисквания на европейското законодателство в областта на минималната помощ.

Срокът за прилагане на Регламент (ЕО) № 1998/2006 изтича на 31 декември 2013 г., а новият Регламент (ЕС) № 1407/2013 се прилага от 1 януари 2014 година. Съгласно

разпоредбата на член 5, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1998/2006, държавите членки разполагат с преходен период от шест месеца за минималните помощи, през който могат да прилагат изискванията на стария регламент. Република България се е възползвала от възможността за преходен период от 1 януари 2014 г. до 30 юни 2014 г., в който лицата имат право да прилагат изискванията за минимална помощ по Регламент (ЕО) № 1998/2006.

С проекта се въвеждат новите условия за минимална помощ по Регламент (ЕС) № 1407/2013. Регистрираните по ЗДДС лица, реализиращи инвестиционен проект, които са поискали разрешение от Министерството на финансите за прилагане на специалния ред за начисляване на ДДС при внос или за възстановяване на данъка в 30-дневен срок, след 1 юли 2014 г. следва да подават декларация, както за получената от тях минимална помощ, така и декларация за получената минимална помощ от лица, обхванати от понятието „едно и също предприятие“, с цел натрупване на всички получени минимални помощи и спазване ведно с новата минимална помощ на определените в Регламент (ЕС) № 1407/2013 прагове. Предвижда се лицата, получили разрешение от Министерството на финансите за прилагане на специалния ред по ЗДДС, да подават в министерството информация относно изпълнението на инвестиционния проект поотделно за всяка година, както и обобщена информация за целия период на изпълнение на проекта, за да се определи реално получената минимална помощ.

3. С Директива 2013/61/ЕС на съвета от 17 декември 2013 година за изменение на Директиви 2006/112/ЕО и 2008/118/ЕО по отношение на френските „най-отдалечени региони“, и по-специално на Майот, считано от 1 януари 2014 г., е даден статут на най-отдалечен регион по смисъла на член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), вместо на отвъдморска страна или територия по смисъла на член 355, параграф 2 от същия. По отношение на облагането с ДДС Майот придобива статус като на останалите френски най-отдалечени региони: Гваделупа, френска Гвиана, Мартиника, Реюнион и Сен Мартен, които са изключени от териториалния обхват на Директива 2006/112/ЕО на Съвета.

4. Във връзка с отстраняване на проблеми, възникнали при прилагането на закона, са направени предложения с редакционен и правно-технически характер, които целят единствено прецизиране на законовите разпоредби и на използваната в закона терминология.

В преходните и заключителни разпоредби на проектозакона са предложени промени в Закона за акцизите и данъчните складове, Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данъците върху доходите на физическите лица, Закона за местните данъци и такси и Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

В Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС):

Предложенията за промени в Закона за акцизите и данъчните складове са изготвени във връзка с необходимостта от отстраняване на несъответствия на българското акцизно законодателство с европейското законодателство, както и прецизиране на законови разпоредби с цел улесняване практическото им прилагане от митническите органи.

Във връзка с получено запитване от ЕК за предоставяне на допълнителна информация по прилагане в националното законодателство на разпоредбите на член 14, параграф 1, букви „б“ и „в“ от Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 година относно реструктурирането на правната рамката на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (Енергийната директива) относно освобождаването от акциз на енергийни продукти, използвани за целите на въздухоплаването и на корабоплаването, Република България е поела ангажимент да бъде прецизирано определението за „частни развлекателни полети и плаване“ в чл. 4, т.15 от ЗАДС.

Според Европейската комисията освобождаването по член 14, параграф 1, буква „б“ от Енергийната директива, трябва се прилага само за енергийни продукти, предназначени за

зареждане на въздухоплавателни средства, които служат пряко за предоставяне на услуги срещу заплащане. В тази връзка в случаите, когато частно въздухоплавателно средство е дадено под наем в контекста на пакет с екипаж, гориво и различни услуги, същите не попадат в обхвата на член 14, параграф 1, буква „б“ от Енергийната директива, при условие че лицата, взели под наем въздухоплавателно средство, го използват за развлечение, а не за предоставяне на услуги срещу заплащане. В обхвата на разпоредбите не попадат и случаите, когато въздухоплавателното средство или плавателния съд се използва за нуждите на предприятието, но без да служи пряко за предоставяне на услуги срещу заплащане. В тази връзка е направено прецизиране на определението.

Предлага да бъде въведено определение за вложител в данъчен склад. Предложението е изготвено във връзка с противоречиво тълкуване на правната материя, както от митническите органи, така и от икономическите оператори.

Предложени са изменения и допълнения в чл. 12, които с които се цели създаване на по-ясна процедура за предаване на отпадъците от тютюн за унищожаване, тъй като действащите разпоредби затрудняват контрола на митническите органи по правилното проследяване на отпадъците от тютюн.

Предвижда се допълнение на разпоредбата на чл. 20, ал. 2 от закона с оглед създаване на равнопоставеност на данъчно задължените лица, а именно да се предостави възможност вино, произведено от обект за винопроизводство на малък винопроизводител, да може да се изпраща и до лицензиран складодържател в друга държава-членка на ЕС, тъй като сегашната разпоредба не предоставя такова право на местните малки винопроизводители.

При освободени от акциз крайни потребители (ОАКП), в случаите на прекратяване на действието на издадено удостоверение, за стоките налични в обекта, възниква задължение за заплащане на акциз, но в чл. 20, ал. 2 от закона, няма нормативно основание на което да се начисли акциз. В тази връзка се предлага изменение на чл. 20, ал. 2, т. 10 и 19.

Предлага се отмяна на чл. 24ж, т. 3 от закона и свързания с него § 46 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на ЗАДС (обн. ДВ бр.94 от 2010 г.; доп. бр. 19 от 2011 г.; изм. бр.54 от 2012 г.), тъй като възстановяването на платеният акциз за електрическа енергия на лицензираните железопътни превозвачи и управителите на железопътната инфраструктура - за ползваната от тях тягова и нетягова електрическа енергия при осъществяването на тяхната дейност, представлява опция по Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 година относно реструктурирането на правната рамката на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията и същата подлежи на нотификация съгласно Правилата за държавните помощи и се предоставя само след произнасяне на Европейската комисия с положително решение относно съвместимостта на помощта с Общия пазар. С оглед да не се нарушават разпоредбите на европейското законодателство в областта на държавните помощи е необходимо законовите разпоредби свързани с държавната помощ да бъдат отменени.

Предлага се промяна в чл. 39 за поетапно увеличение на акцизната ставка на цигарите и времеви график, за достигане на минималните нива на облагане от 90 евро за 1000 къса до 31 декември 2017 г. а именно:

Акцизната ставка за цигарите е, както следва:

1. на специфичния акциз – 101 лв. на 1000 къса;
2. на пропорционалния акциз:
  - а) 25 на сто от 1 януари 2016 година;
  - б) 27 на сто от 1 януари 2017 година;
  - в) 28 на сто от 1 януари 2018 година.

Размерът на акциза по ал.1 не трябва да е по-малък от:

1. 161 лв. за 1000 къса от 1 януари 2016 г.;
2. 168 лв. за 1000 къса от 1 януари 2017 г.;
3. 177 лв. за 1000 къса от 1 януари 2018 г.“

В чл. 44 са предложени промени, с които в случаите на установени с ревизионен акт задължения, се регламентират условията, при които дължимият акциз се внася в държавния бюджет.

Предложена е редакция на чл. 47, съгласно която думите „пълна функционалност за преглед на“ да бъдат заличени. Практиката показва, че използването на изразът „пълна функционалност“ в закона, предоставя възможност за нееднозначно тълкуване и прилагане на разпоредбата от икономическите оператори и митническите органи, в процеса на осъществявания митнически контрол за информацията получавана от информационните системи на лицата. С промяната се конкретизират изискванията към интернет достъпа на митническите органи до автоматизираната система за отчетност на лицата, без да е необходим достъп до пълната функционалност на системата.

С цел намаляване на административната тежест на лицата, е предложено при издаване на лиценз за управление на данъчен склад да не се прилагат годишните финансови отчети за предходните три години, тъй като информацията съдържаща се в отчетите не е от значение при издаването на лиценз за управление на данъчен склад. В тази връзка е предложението за отмяна на т.10 в чл. 48.

С проекта се предлагат промени в чл. 49, чл. 55г и чл. 57б и чл. 57в, с които се предоставя възможност в случаите на подадено искане за издаване на лиценз за управление на данъчен склад, за издаване на удостоверение като регистриран получател или за задължителна регистрация, лицата подали съответното искане да могат да поискат спиране на производството по издаване на лиценз или удостоверение за регистрация, когато е необходимо изясняване на факти и обстоятелства от значение за съответното производство, за да не се издава решение за отказ и образуване на ново производство. В случаите, когато е необходимо становище или издаване на документ от друг орган в производството по издаване на лиценз или удостоверение за регистрация, се предлага срокът за произнасяне на митническите органи да бъде удължен, но с не-повече от три месеца.

Предложена е промяна в чл. 64, съгласно която се предоставя възможност за хранителни добавки, съдържащи етилов алкохол за който платен акциза, опаковани в малки опаковки (до 50 мл), да не се поставя акцизен бандерол. Практиката на митническите органи показва, че в много от случаите върху потребителската опаковка на тези стоки не може да бъде поставен бандерол.

Предлага се в данъчните документи по смисъла на ЗАДС, реквизитите на които са регламентирани в чл. 84, ал. 6 да бъде въведено изискване и за задължително посочване на продажната цена (за цигарите), вместимост на опаковката и брой опаковки. Предложението е изготвено във връзка с необходимостта от ясно разграничаване на стоките и тяхното идентифициране при осъществяване на контрол от митническите органи.

Предлага се промяна в чл. 90а, ал. 2, с която да се гарантира равнопоставеност на лицата, които ще осъществяват търговия с тютюневи изделия и са подали искане до компетентното митническо учреждение. Действащата разпоредба не предоставя възможност на лица нарушили разпоредби на ЗАДС и сключили споразумение с митническите органи да получат разрешение за продажба на тютюневи изделия.

Предвидена е промяна в чл. 94, с която ще се ограничи възможността за неправомерно използване на тежки и маркирани горива не по предназначение като гориво за отопление, а като моторно гориво за което акцизната ставка е в по-висок размер и

горивото се съдържа в резервоарите на моторни превозни средства, самоходни машини и всякакъв друг вид превозни средства.

Предлага се създаването на нов член 94а, поради наличието на законова празнота по отношение налагането на административнонаказателна санкция на лицата, получили или разпоредили се неправомерно с маркирано гориво за отопление. Практиката показва, че при извършен контрол от митническите органи нееднократно са установени случаи, при които маркирано гориво е не е доставяно фактически, а само по документи на адреса за крайното му потребление, като в последствие същото е използвано като моторно гориво или по предназначение, но на друго място за получаване. Подобна практика създава предпоставки за неправилно и неправомерно прилагане на намалените акцизни ставки за маркирано гориво за отопление.

Предлага се допълнение в разпоредбата на чл. 102, ал. 2 с цел правна защита на процесуалните действия на митническите органи, предприети спрямо физически лица неправомерно държачи акцизни стоки. Практиката показва, че незаконното съхранение на тютюневи изделия и алкохолни напитки без бандерол все по-често се осъществява от физически лица, като към момента на извършване на проверката, не може да бъде доказано, че същите извършват нерегламентирана продажба с тях.

Предложенията за промени в чл. 107ж са свързани с ред за обжалване на решенията с които се определят задължения за акциз, като същите да бъдат обжалвани не по реда на АПК, а по реда на ДОПК. Предоставя се възможност на лицата, да поискат спиране на предварителното изпълнение на съответното решение по реда на ДОПК.

С предвидената промяна в чл. 124, ал. 8 е предоставена възможност енергийни продукти отнети в полза на държавата, да може да се предоставят безвъзмезно на определен кръг лица, по ред определен с наредбата по чл.124, ал. 4 на министъра на финансите. Във връзка с отстраняване на проблеми, възникнали при прилагането на ЗАДС, са направени предложения и с редакционен и правно-технически характер, които целят единствено прецизиране на законовите разпоредби.

В Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО):

Предложенията за промени в Закона за корпоративното подоходно облагане са изготвени във връзка с необходимостта от въвеждане на изисквания на правото на Европейския съюз в националното законодателство. В тази връзка са направени следните предложения за промяна:

1. Данък върху доходите на чуждестранни юридически лица от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения

Съгласно Директива 2003/49/ЕО на Съвета относно общата система на данъчно облагане на плащания на лихви и роялти между свързани дружества от различни държави - членки на ЕС, държавите-членки нямат право да облагат лихви, авторски и лицензионни възнаграждения начислени от местни дружества в полза на дружества от други държави – членки, когато платеща и получателя на дохода са свързани лица. В Договора за присъединяване на Република България и Румъния към ЕС, страната ни е договорила дерогация, съгласно която България има право да не прилага директивата до 31 декември 2014 г. (преходен период от 8 години). През този преходен период, данъчната ставка върху плащанията на лихви, авторски и лицензионни възнаграждения, извършвани към свързано дружество от друга държава-членка, не трябва да надвишава 10% до 31 декември 2010 г. и не трябва да надвишава 5% за следващите години до 31 декември 2014 г.

Във връзка със спазване на Договора за присъединяване на Република България и Румъния към ЕС и поради изтичане на преходния период от 8 години, в законопроекта е

предложена промяна, с която с данък при източника няма да се облагат доходите от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения платени от местни юридически лица в полза на чуждестранни юридически лица от ЕС, когато платеща и получателя на дохода са свързани лица и при изпълнение на условията, изисквани от европейското законодателство и разписани в закона.

2. Минимална или държавна помощ под формата на данъчни облекчения

Предложените промени в данъчните облекчения, представляващи минимална и държавни помощи са наложени от задължението на Република България, като държава членка да отрази действащите от 1 януари 2014 г. и от 1 юли 2014 г. нови европейски правила за минимални и държавни помощи, както и изискванията наложени в процеса на нотификация на данъчните мерки.

В края на 2013 г. и през 2014 г. бяха приети актове на ЕС, регламентиращи минималните и държавни помощи, в обхвата на които попадат и част от данъчните облекчения. Всяка държава-членка трябва да промени националното си законодателство, за да отрази настъпилите промени в условията за предоставяне на държавни помощи. Разпоредбите в закона, уреждащи данъчните облекчения не са съобразени изцяло с новите условия за минимална и държавна помощ, които са в сила за периода 2014 г.-2020 г., поради факта, че по време на законодателната инициатива за 2014 година, все още не бяха приети актовете на ЕС, регламентиращи минималните и държавни помощи. При предоставянето на посочените данъчни облекчения в ЗКПО следва да бъдат съобразени следните нормативни актове на ЕС:

- Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (Регламент № 1407/2013) в сила от 1 януари 2014 г.
- Насоки за регионалната помощ за периода 2014–2020 г. (Насоки 2014-2020 г.) в сила от 1 юли 2014 г.
- Карта на национална регионална държавна помощ 2014-2020, приложима от 1 юли 2014 г.
- Насоки на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014 — 2020 г. в сила от 1 юли 2014 г.

Данъчно облекчение, представляващо минимална помощ:

Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (Регламент № 1407/2013) определящ условията за отпускане на минимална помощ е публикуван в Официалния вестник на ЕС на 24 декември 2013 г., като същият влиза в сила на 1 януари 2014 г. В този смисъл и предвид това че данъчният период е календарната година, данъчно задължените лица следва да спазват условията на действащите актове на първичното право на ЕС включително техните изменения и замени. С оглед на това са необходими промени в ЗКПО, влизащи в сила от 1 януари 2014 г., които да отразят новите изисквания на ЕС.

Новият регламент въвежда нови съществени условия в сравнение с Регламент № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 година относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора към минималната помощ. В тази връзка с проекта на закон за изменение и допълнение се предлагат следните промени:

Въвежда се понятието „едно и също предприятие“, за същността на което е дадено конкретно определение в Регламент (ЕС) № 1407/2013.

Предложена е промяна, в същността на помощ *de minimis*, съгласно която общият размер на помощта *de minimis*, предоставяна във всяка държава-членка на едно и също

предприятие, не трябва да надхвърля праг от левовата равностойност на 200 000 евро, а за осъществяване на автомобилни превози на товари за чужда сметка или срещу възнаграждение – праг от левовата равностойност на 100 000 евро, за период от три последователни години, включително текущата година.

Направена е промяна в приложното поле, съгласно която данъчното облекчение вече се прилага и по отношение на предприятията в затруднение.

Предвижда се специален ред за деклариране в случаите на едно и също предприятие – първото подало годишната данъчна декларация по чл. 92 от ЗКПО данъчно задължено лице да декларира обстоятелствата във връзка с данъчното облекчение и това деклариране да може да се ползва от всички данъчно задължени лица в обхвата на едно и също предприятие.

Регламентирано е че помощта de minimis включва всички предходни помощи на преобразяващите се предприятия, в случаите на преобразуване или прехвърляне на предприятия.

Предвижда се данъчното облекчение, представляващо минимална помощ за 2014 г. да се прилага от данъчно задължените лица, които отговарят на новите условия на Регламент № 1407/2013.

Предложен е преходен режим, съгласно който данъчно задължените лица, които не отговарят на новите условия за минимална помощ, а са преотстъпвали корпоративен данък през 2014 г., да не дължат лихви при превишение на годишния корпоративен данък над определените авансови вноски за 2014 г., както и лихви за невнесените в срок дължими авансови вноски.

Предвидено е кумулиране на помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент № 1407/2013 с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес, както и с помощ de minimis, предоставяна съгласно други регламенти за помощ de minimis.

Направените промени целят привеждане в съответствие на разпоредбите регламентиращи, данъчното облекчение под формата на минимална помощ, с което същото да може да бъде прилагано от данъчно задължените лица. В случай че промените не бъдат отразени данъчно задължените лица няма да могат да прилагат облекчението.

Данъчни облекчения, представляващи държавна помощ:

- Данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие

В новите Насоки 2014 г.-2020 г. се определят условията, съгласно които държавите членки могат да отпускат държавна помощ на предприятията за регионално развитие. Едновременно с това в законопроекта са направени промени във връзка с одобрената от Европейската комисия карта на национална регионална държавна помощ 2014 г.-2020 г. за Република България. Съгласно картата на регионалните помощи на България цялата територия на България ще отговаря на критериите за регионална помощ по член 107, параграф 3, буква а) от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно който се разрешават помощи в райони със стандарт на живот под средното равнище за ЕС или в райони с висока безработица. Максималният интензитет на помощ за големи предприятия, осъществяващи проекти в страната, се определя на 50% от общите инвестиционни разходи в пет региона на Република България и на 25% в Югозападния регион.

Друга промяна е направена в определението за предприятие в затруднение. Същата, произтича от изискването на Насоките 2014 г.-2020 г. регионалната помощ да не може да се отпуска на предприятия в затруднено положение по смисъла на Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение, включително техните измененията и замени. Предвид приемането и прилагането на Насоки за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение, в които определението е променено, то промяна е иницирана и в ЗКПО.

Предложена е промяна и в определението за производствена дейност. Промяната отразява изричната забрана в Насоките 2014 г.-2020 г., съгласно която същите не се прилагат към държавната помощ, предоставена в енергийния и авиационния сектори.

Въведени са някои нови условия, изисквания от Насоките 2014 г.-2020 г., във връзка с активите включени в първоначалната инвестиция и наличните активи и техните стойности.

Предвидена е промяна, с която се въвежда изискване за подаване на формуляр за кандидатстване за помощ.

Въведени са и някои други условия, в които се определят случаите, в които не може да се ползва данъчното облекчение, както и е направена промяна съгласно която не е допустимо натрупване по мярката с други помощи за едни и същи приемливи разходи. Същото произтича от специфичния характер на държавната помощ - данъчно облекчение, новите условия поставени в Насоките 2014-2020, както и автоматизма на мярката. Посоченото води до невъзможност за гарантиране изпълнението на условията за проследяване на натрупването и интензитета на помощта.

- Данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за земеделски производители

Във връзка с новите Насоки на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014 г. - 2020 г., които са в сила от 1 юли 2014 г., в законопроекта са направени и някои промени във връзка с данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за земеделски производители.

Една от промените предвижда промяна в определението за предприятие в затруднение, която произтича от факта, че Насоките въвеждат собствено определение за предприятие в затруднение, което е по-разширено в сравнение с определението дадено в Насоки за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение, което ще се прилага по отношение на данъчното облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие.

Предвидена е промяна, с която се въвежда изискване към големите предприятия за подаване на формуляр за кандидатстване за помощ. В тази връзка е дадено и определение за голямо предприятие.

Друга направена промяна в закона предвижда, данъчното облекчение да се прилага и за данъчните периоди от 2015 г. до 2020 г., като условие за това е че данъчното облекчение може да бъде приложено само след постановяване на положително решение от страна на Европейската комисия за съвместимост с правилата в областта на държавните помощи.

Предложените промени, привеждащи в съответствие ЗКПО с новите изисквания в областта на държавните помощи, е предложено да влязат в сила от 1 януари 2014 г. Това е направено поради факта, че данъчните облекчения, представляващи държавна помощ се прилагат след постановяване на положително решение от Европейската комисия за съвместимост с правилата в областта на държавните помощи, а конкретно за да бъде ползвана помощта за 2014 г. Европейската комисия трябва да постанови положително решение до 31 март 2015 г. Предвид влизането в сила на новите правила за периода 2014 г.-2020 г. от 1 юли 2014 г., както и това, че данъчният период в Република България е календарната година, прилагането на данъчните облекчения, представляващи схеми за държавна помощ за 2014 г. е спряно. В тази връзка и поради посоченото в предходното изречение влизането в сила на новите условия от 1 януари 2014 г. дава по-голяма възможност данъчните облекчения, представляващи държавна помощ да бъдат одобрени и за данъчната 2014 г., тъй като ще съответстват на новите правила в областта на държавните помощи, ще са приложими за целия данъчен период - 2014 г., което ще отрази както същността и периода на прилагане на данъчните облекчения в Република България, така и новите изисквания налагани от законодателството на ЕС в областта на държавните помощи. Противно на това, влизането в сила на новите условия от 1 януари 2015 г. може да бъде предпоставка за констатиране на несъответствие с правилата на държавни помощи за 2014 г. Независимо от предложените

промени прилагането на данъчните облекчения, представляващи държавната помощ за периода 2014 г.-2020 г., в това число условията, които следва да бъдат спазвани Насоките 2014 г.-2020 г., ще бъдат окончателно одобрени с решението на ЕК, като е възможно Комисията да изиска промяна и/или добавяне на нови условия по схемите, предвид изцяло новите правила за програмен период 2014 г.-2020 г.

Във връзка с отстраняване на проблеми, възникнали при прилагането на закона, са направени предложения и с редакционен и правно-технически характер, които целят единствено прецизиране на законовите разпоредби.

Предложените промени, които са свързани с данъчните облекчения, включително освобождаването от облагане с данъка върху доходите на чуждестранни юридически лица от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения ще окажат влияние върху бюджетните приходи от корпоративен данък и данък, удържан при източника.

Предложенията свързани с данъчните облекчения се окажат положително въздействие върху инвестиционната активност и заетостта, което ще се отрази благоприятно на икономиката на страната като цяло.

В Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДФЛ):

Промените в ЗДФЛ са изготвени във връзка с новите европейски правила в областта на държавните помощи за периода 2014-2020 г. и привеждане в съответствие на националните разпоредби регламентиращи минимална и държавни помощи под формата на данъчни облекчения.

В Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ):

С проекта се предлага промяна в разпоредбите на чл. 48 и 49 от Закона за местните данъци и такси. С направените предложения се цели облекчаване изпълнението на задължението за деклариране на придобитите по безвъзмезден начин имущества от лицата, които са освободени от данък върху безвъзмездното придобиване на имущество и за намаляване на административната тежест.

В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК):

Предложенията за промени в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс са във връзка с въвеждане на мерки за осигуряване на прозрачност на данъчно-осигурителна информация при прилагане на режима по държавните и минимални помощи и предоставяне на възможност за подаване на документи по електронен път в Националната агенция за приходите чрез персонален идентификационен код.

1. Мерки по осигуряване на прозрачност на данъчно-осигурителна информация във връзка с прилагане на режима по държавните и минимални помощи

Предложената промяна предвижда неприлагане на разпоредбите за опазване на данъчно-осигурителна информация, в случаите на получаване на държавна и минимална помощ. Промяната е изготвена във връзка с необходимостта от увеличаване на прозрачността в областта на държавните и минимални помощи касаеща изискване за поддържане, респективно достъп до следната информация:

- за индивидуалните получатели и размерите на държавна и минимална помощ под формата на облекчения с данъчен и/или осигурителен характер, вкл. подлежаща на регистриране в Регистъра на минималните и държавни помощи, поддържан от Министерството на финансите;

- за осъществяването на контрол - например установяване на допустимостта на бенефициентите, кумулирането на помощи до позволените интензитети/прагове, проследяване на финансирането на едни и същи приемливи разходи с помощ от повече от един източник, контрол върху достоверността на подадените от бенефициентите декларации;

- по прилагането на клаузата „Deggendorf”, въведена в чл. 9, ал. 3 от Правилника за прилагането на Закона за държавните помощи и относно случаите на възстановяване на минимална и държавна помощ, събирана като публично вземане или от администраторите на помощ.

- за тематични доклади до Европейската комисия и по конкретни запитвания;

С приключване на процеса на модернизация на правилата по държавните помощи на европейско ниво на 30 юни 2014 г., разпоредби относно прозрачността са въведени в редица регламенти и насоки на Европейската комисия. Като допълнителна мярка Комисията установява практиката да включва специфични условия за прозрачността, включително публикуване на общодостъпни данни, в решенията си по конкретните мерки за помощ. Изпълнението на решенията на Комисията е задължително за държавите членки - адресати на същите. Наличието на национална правна уредба възпрепятстваща посоченото, е основание за откриване на процедура по нарушаване на Договора за функционирането на Европейския съюз или за отнасяне на въпроса до Съда на ЕС.

2. Подаване на документи по електронен път чрез персонален идентификационен код

Предлага се предоставяне на възможност за подаване на документи по електронен път чрез персонален идентификационен код (ПИК). Промяната е във връзка с разработваните нови електронни услуги от Националната агенция за приходите (НАП) за предоставяне на интегрирана информация на задължените лица и на други институции, имащи право по закон на тази информация.

Предложението има за цел намаляване на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите, свързани с попълването и подаването на данъчни и осигурителни декларации в НАП, както и за минимизиране на грешките, допускани от задължените лица при попълването на декларациите. През 2004 г. е предоставена възможност за подаване на декларации по електронен път чрез използване на квалифициран електронен подпис и анализът на дългогодишната практика показва постоянна тенденция на увеличаване дела на задължените лица, които ползват услугата. През 2014 г. 99% от декларациите по ЗДДС и 58% от годишните данъчни декларации по чл. 92 от ЗКПО са подадени по електронен път. Все още е значително нисък относителният дял на подадените по електронен път годишни данъчни декларации по чл. 50 от ЗДДФЛ - 14% и основната причина са разходите за придобиване на квалифициран електронен подпис от физически лица.

В момента персонален идентификационен код е издаден на 200 000 задължени лица, който се ползва за услуги, предоставяни от НАП за достъп до данъчно-осигурителна информация и справки. Персонален идентификационен код е използван за над 5 милиона онлайн справки. Наблюдава се постоянно нарастваща тенденция на получаване на ПИК от физически лица.

При издаване на ПИК от НАП се прилагат строги правила, гарантиращи уникалност и конфиденциалност на издадения номер. Използването на ПИК за подаване на данъчните и осигурителни декларации по електронен път ще доведе до увеличаване използването на електронните услуги, предоставяни от НАП, без необходимост от допълнителни средства, както за приходната администрация, така и за лицата, ползващи услугите.

Разширяването на възможностите за подаване на данъчни и осигурителни декларации от физически лица чрез използване на ПИК, издаден от НАП, ще доведе до значително намаление на разходите, както за лицата, така и за приходната администрация, предвид факта, че издаваният персонален идентификационен код е безплатен и процедурата по неговото издаване е максимално опростена. Въвеждането на възможност за подаване чрез ПИК на данъчни и осигурителни декларации ще доведе от една страна до намаляване на административната тежест, а от друга до намаляване на грешките, несъответствията и корекциите по подадените декларации.

Предложените със законопроекта промени в данъчните закони няма да доведат до

необходимост от допълнителни финансови средства за държавния бюджет.

Със законопроекта се въвеждат норми на правото на Европейския съюз, във връзка с което по проекта на нормативен акт е изготвена справка за съответствие с европейското право.